

علل گرایش جوانان به همجنس بازی

مریم رحیمی^۱

چکیده

از جمله انحرافات که در جامعه کنونی از همه طرف مورد تهاجم دشمن دشمنان داخلی و خارجی قرار گرفته و جوانان ایرانی از طریق رسانه‌ها، مورد تهاجم قرار گرفته و جوانان را از پای درآورده است همجنس بازی و همجنس گرایی می‌باشد که در برخی از زنان و مردان رواج پیدا کرده است. برای آشنایی با علل گرایش جوانان به همجنس گرایی با توجه به آیات و روایات به روش اسنادی توصیفی مشخص گردید که از جمله عوامل فردی چون: عوامل ژنتیک همجنس‌خواهی، هورمون عصب شناسی، تفاوت در مغز، هورمون‌های جنینی؛ و عوامل اجتماعی همچون: ازدواج نکردن و یا عدم ارضای صحیح در قالب ازدواج، عوامل محیطی _ اجتماعی تأثیر دوستان و همسالان بر رفتار جنسی کودک، نوجوان و جوان موجب گرایش جوان به همجنس گرایی گردیده است بنابراین عوامل اجتماعی و فردی هر دو از مهم‌ترین عوامل دخیل در گرایش جوانان به همجنس گرایی می‌باشد، که با آگاهی دادن و آموزش راه های صحیح برطرف کردن نیازهای جنسی می‌توان، جلوی افزایش این معضل را گرفت.

واژگان کلیدی: جوانان، گرایش جنسی، لواط، مساحقه، همجنس بازی، همجنس گرایی.

۱. طلبه سطح دو مدرسه علمیه فاطمیه اندان.

مقدمه:

انسان مجموعه‌ای از روح و بدن است و این دو بخش به نوبه خود نیازهایی دارد که باید به موقع رفع شود. نیازهای انسان مختلف است و در سطوح مختلف ظاهر می‌باشد بر اساس سلسله مراتب ویژه‌ای تنظیم می‌شود. نیازهای جنسی بشر (مانند نیاز به غذا آب و هوا و خواب) جزء نیازهای جسمانی محسوب می‌شود و ارضای میل جنسی برای بشر اساسی است؛ انسان می‌تواند از راه‌های مختلفی نیازهای جنسی خود را برطرف کند ولی این تنوع راه‌ها دلیل بر صحیح بودن همه آنها نیست. همجنس‌گرایی یکی از گرایش‌های جنسی است که در آن تمایل جنسی منحصرأ نسبت به همجنس فرد می‌باشد. همجنس‌بازی تنها میل باطنی نیست بلکه دال بر رفتار و عمل نیز هست، یک عمل انتخابی است و شخص به خواست خود چنین عملی را انجام می‌دهد. همجنس‌بازی اگر میان دو جنس مذکر باشد و با آمیزش جنسی میان آنها همراه گردد لواط؛ و اگر میان دو جنس زن باشد مساحقه خوانده می‌شود. به افرادی که هم به جنس مخالف و هم به همجنس خود تمایل داشته باشند دو جنس‌گرا می‌گویند. اسلام رابطه همجنس‌گرایی میان مردان و زنان را تحریم می‌کند و چنین رابطه‌ای را غیرطبیعی و انحرافی از روال معمول می‌داند. ازدواج همجنس در اسلام و در ادیان آسمانی مردود و ممنوع اعلام شده است. از نگاه کلی‌تر همجنس‌بازی و لواط عملی بر خلاف فطرت است و هرچه با فطرت همخوانی نداشته باشد تاثیر سوء دارد و بر تحیر و سرگردانی و پریشانی آنها افزوده می‌شود.

گرایش جوانان به همجنس‌گرایی نه تنها تأثیرات فردی و روانی عمیقی بر جوانان دارد، بلکه می‌تواند پیامدهای اجتماعی، فرهنگی و حتی حقوقی در جامعه به همراه داشته باشد. با توجه به نقش حیاتی جوانان در آینده‌سازی کشور، شناخت صحیح و علمی این گرایش می‌تواند به پیشگیری از سوء برداشت‌ها، کاهش تبعیض‌ها و ارتقاء سطح آگاهی عمومی کمک کند. همچنین تحلیل این موضوع امکان اتخاذ سیاست‌ها و برنامه‌ریزی‌های آموزشی، روان‌شناختی و فرهنگی متناسب با نیازهای واقعی جوانان را فراهم می‌سازد.

یکی از انحرافات که متأسفانه در جوامع امروزی وجود دارد گرایش به همجنس به خصوص در جوانان است و زوجیت دو همجنس‌گرا شکل رسمی‌تر به خود گرفته و زندگی مشترک تشکیل دادند بدون ازدواج قانونی و رسمی. این شیوه به زندگی قابل قبول و پذیرفته نیست و از آنجایی که موضوع کم

کم در کشورهای اسلامی و حتی در مدارس ابتدایی هم ورود پیدا کرده لازم است مورد بررسی قرار گیرد.

کتاب‌ها و مقالاتی در مورد همجنس گرایی نوشته شده است از جمله: کتاب «همجنس گرایی و همجنس بازی» از آقای مهدی بابایی (۱۳۸۰) که به ارضای جنسی و راه‌های ارضای میل جنسی و انواع همجنس و ... می‌پردازد. کتاب «من نیستیم» (بازنمایی تجربه زیست مبتلایان به اختلال هویت جنسی) (ترنس سکشوال) (۱۴۰۱) مولف (مجتبی بخشنده، سعید زارعی فرد)، اثری درباره مسائل جنسی است؛ کتاب «همجنس گرایی تحلیلی در جامعه شناسی تکاملی» از دکتر شروین وکیلی (۱۳۹۴) و کتاب «تربیت جنسی در اسلام» اثر حافظ ثابت (۱۳۹۶) و مقالات: «بررسی و تحلیل همجنس گرایی از منظر روانشناسی اسلامی» (فرشته جبل عاملی) و فصلنامه علمی-پژوهشی سبک زندگی اسلامی با محوریت سلامت، دوره (۶) (۱۴۰۱) و ... مقاله ای که به موارد خصوص علل همجنس گرایی بپردازد یافت نشد.

در این مقاله پس از بیان مفهوم همجنس گرایی ابتدا همجنس گرایی در آیات و روایات و سپس علل فردی گرایش به همجنس گرایی و سپس علل اجتماعی آن مورد بررسی قرار می‌گیرد.

مفهوم شناسی

قبل از اینکه علل گرایش جوانان به همجنس گرایی بررسی شود لازم است مفهوم لواط، گرایش جنسی و همجنس گرایی مورد بررسی قرار گیرد.

همجنس گرایی:

در مدخل «همجنس» آمده است: «آن‌که با دیگری از حیث جنس یکی باشد؛ مرد با مرد، یا زن با زن.» و «گرایی» به معنی میل، تمایل یا کشش به‌سوی چیزی آمده است. بنابراین، همجنس گرایی به معنای میل و تمایل به افراد همجنس است.^۱

۱. صدری افشار و همکاران، فرهنگ معاصر، فرهنگ نامه فارسی، واژگان و اعلان، ج ۳، ص ۲۸۹۹.

گرایش جنسی: واژه‌ای است مربوط به تفاوت‌های زیست‌شناختی و فیزیکی میان مردان و زنان که معلول تفاوت‌های کروموزوم‌ها در جنین است. گرایش جنسی مفهومی است که دلالت دارد بر الگوی پایدار از جاذبه، هیجانی، رمانتیک و یا جنسی به مردها زن‌ها و یا هر دو جنس.^۱

همجنس‌گرایی یکی از گرایش‌های جنسی است که مشخصه آن تمایل زیباشناختی عشق و رمانتیک است و تمایل جنسی منحصراً نسبت به همجنس همگن با خود فرد می‌باشد. به فردی که به جنس دیگر گرایش داشته باشد دگرجنس‌گرا و به افرادی که هم به همجنس دیگر و هم به هم جنس خود تمایل دارند دوجنس‌گرا می‌گویند و به عبارت دیگر همجنس‌گرایی بر الگویی پایدار از جاذبه‌های هیجانی، رمانتیک، یا جنسی به اعضای فرد همجنس گفته می‌شود؛ و مقصود از گرایش جنسی این است که شخص از لحاظ جنسی تا چه اندازه مجذوب افراد همجنس با خود می‌شود.^۲

برای رشد و نمو تولید تکثیر و بقای نوع انسانی، شهوات گوناگونی در انسان قرار داده شده است و باید به گونه‌ای که با هدف خلقت منافات نداشته باشد آنها را ارضا کرد. کسی که تشنه یا گرسنه است آرامش ندارد، آنکه نیاز به خواب دارد قرار ندارد تا اینکه این میل ارضا شود، کسی که میل جنسی در او شکل گرفته، باید آن را ارضا کند تا به سکون و آرامش برسد و اگر این ارضا از طریق مشروع ارضا نشود ممکن است جوان را به سوی انحراف و گناه بکشد و مهار کردن آن بسیار دشوار است و علاوه بر عواقب سوء روانی و جسمانی، ممکن است شخص به سمت و سوی همجنس‌خواهی برود که در این مقاله به برخی از عوامل گرایش جوانان به همجنس‌گرایی پرداخته می‌شود.

همجنس‌بازی از دیدگاه آیات و روایات

در اسلام و ادیان آسمانی، همجنس‌بازی مردود و ممنوع اعلام شده است و به همین دلیل آیات و روایات زیادی درباره مذمت همجنس‌بازی نقل شده که بسیار تکان‌دهنده است.

در آیات ۱۶۵ و ۱۶۶ سوره «الشعراء»، حضرت لوط علیه‌السلام خطاب به قوم خود آنان را به سبب رفتار انحرافی‌شان سرزنش می‌کند: أَتَأْتُونَ الذُّكْرَانَ مِنَ الْعَالَمِينَ (۱۶۵) وَتَذَرُونَ مَا خَلَقَ لَكُمْ رَبُّكُمْ مِنْ أَوْجَادِكُمْ ۖ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ عَادُونَ (۱۶۶)

۱. جبل عاملی، بررسی همجنس‌گرایی از منظر روانشناسی، ص ۲.

۲. همان.

«آیا شما از میان جهانیان به مردان روی می‌آورید، و زنان، همسرانی را که پروردگارتان برای شما آفریده، رها می‌کنید؟!»

این آیات نشانگر انحراف جنسی آشکار قوم لوط است که نه تنها از نظر شرعی و فطری محکوم است، بلکه نشانه‌ای از خروج از مسیر طبیعی آفرینش می‌باشد. علامه طباطبایی در تفسیر المیزان، این انحراف را نوعی "تجاوز از حدود فطرت و عقل" می‌داند و مفسران دیگر نیز بر غیرعادی و ضد انسانی بودن این رفتار تأکید کرده‌اند.^۱

در آیه ۳۸ سوره فرقان آمده است «وَعَادًا وَثَمُودَ وَأَصْحَابَ الرَّسِّ وَقُرُونًا بَيْنَ» و [قوم] عاد و ثمود و اصحاب الرس و نسل‌های بسیار دیگری را میان آن دو هلاک کردیم. «اصحاب الرس چه کسانی بودند؟ در منابع اسلامی، درباره هویت «اصحاب الرس» نظرات مختلفی بیان شده است. معروف‌ترین روایت این است که: آنها قومی بودند که پیامبری از طرف خدا برایشان فرستاده شد. آنها او را تکذیب کردند و حتی در چاه (رس) انداختند و به قتل رساندند.^۲

خداوند نیز آنان را به عذاب الهی گرفتار کرد.

در روایات اسلامی، به شدت از گناهان جنسی مانند زنا و لواط نهی شده است و برای آنها مجازات‌های دنیوی و عواقب اخروی بیان گردیده است.

الف) لواط:

حرمت لواط از زنا شدیدتر است و اینکه خداوند قومی را به‌خاطر عمل لواط هلاک فرمود، ولی هیچ قومی را صرفاً به‌خاطر زنا هلاک نکرده است،

ابوبصیر گوید: «از امام صادق علیه السلام درباره لواط کننده پرسیدم. حضرت فرمود: صد تازیانه می‌خورد».^۳

امام باقر علیه السلام فرمود: «لواط شده، حدّش، حدّ زناکار است».^۴

۱. طباطبایی، المیزان، ج ۱۵، ص ۴۱۵.

۲. همان، ج ۱۵، ص ۲۴۱ به بعد.

۳. بروجردی، منابع فقه شیعه (ترجمه جامع احادیث الشیعه)، ج ۳۰، ص ۷۶۷.

۴. همان.

نمی‌توان انحصاراً از عوامل همجنس‌گرایی دانست از این رو است که امام صادق علیه السلام سفارش می‌فرمایند: وقتی فرد به سن بلوغ و درک جنسی مناسب رسید باید همسر مناسب برای او در نظر گرفت تا از انحرافات جنسی در امان باشد:

«ان الابکار به منزلت الثمر علی الشجره اذا ادرک ثمره فلم یجتنا افسدته الشمس و نثرته الریاح۔ و البکار اذا ادرکن ما یدرک النساء فلس لهن دواء الا البعوله و الا لم یومن علیهن الفساد؛ دختران به منزله میوه درخت هستند پس زمانی که میوه برسد چاره‌ای جز چیدن آن نیست و گرنه خورشید آن را فاسد می‌کند و وزش بادهای آن را تغییر می‌دهد. همانا وقتی دختران از نظر ادراک جنسی مانند زنان شدند چاره‌ای جز شوهر دادن آنها نیست و گرنه از فساد در ایمن نیستند.»^۱

لذا با توجه به طبیعت انسان مبنی بر ارضای صحیح‌گریزه جنسی اگر امر ازدواج به تأخیر افتد و یا اینکه از امر ازدواج امتناع گردد، بدون استثنا به انواع انحرافات جنسی مانند همجنس‌گرایی دچار خواهد شد زیرا کسی که نیازهای جنسی خویش را در قالب ازدواج به صورت صحیح برطرف کند دیگر نیازی به انحرافات جنسی خارج از قالب و روابط زناشویی را ندارد.

تاریخچه همجنس‌گرایان می‌گوید علت اصلی گرایش زنان قوم لوط به رفتار جنسی همجنس‌گرایی، ترک روابط جنسی از سوی مردان و عدم ارضای زنان خویش بیان می‌شود و چون زنان با توجه به طبیعت جنسی خود نیازمند برقراری روابط جنسی برای ارضای‌گریزه جنسی خویش بودند دست به عمل همجنس‌گرایانه زدند و از این راه به ارضای‌گریزه جنسی خویش پرداختند.^۲

ب) عوامل محیطی-اجتماعی

یکی دیگر از عوامل مهم گرایش انسان به رفتار جنسی همجنس‌گرایانه عامل محیط و اجتماع تربیت شده و رشد یافته انسان در آن می‌باشد. برخی روانشناسان اجتماعی بر این باورند که ساختمان آدمی هرچه باشد محکوم قدرت نامحدود جامعه است.^۳ و نباید رفتار آدمی را انحصاراً در طبیعت فردی او دانست، بلکه باید آن را معلول روابط با محیط مادی و اجتماعی شمار آورد که بر رفتار انسان تاثیر

۱. مجلسی، بحارالانوار، ج ۱۰۰، ص ۳۷۱.

۲. نجفی، مجله علمی تخصصی علوم انسانی و اسلامی، ص ۲۰.

۳. برگ، اتو کلاین، روانشناس اجتماعی، ج ۱، ص ۳۸۱.

می‌گذارد و آن را شکل می‌دهند.^۱ از این رو نباید طبیعت انسان را متأثر از ساختار محیط موجود دانست؛ زیرا کسانی که دست به خودکشی و دچار انحراف جنسی هستند، متأثر از عوامل اجتماعی‌اند؛ و اگر نوع نگاه ما به انحرافات جنسی یک مسئله فرهنگی و تربیتی باشد نه یک مسئله قضایی و نقض قانون، راحت‌تر می‌توان به درمان و اصلاح آن پرداخت.

اسلام نیز به امر تربیت و تاثیرپذیری انسان از عوامل محیطی- اجتماعی و گرایش او به انحرافات جنسی همچون همجنس‌گرایی تاکید فراوانی دارد و عوامل محیطی- اجتماعی همچون استاد و عالم، دوستان، ابزارهای آموزشی، اوقات فراغت، فقر و ثروت، همنشینی با منحرفان و سایر عوامل محیطی- اجتماعی دیگر را در گرایش انسان به انحرافات جنسی همچون همجنس‌گرایی دخیل می‌داند.

در جامعه‌ای که همجنس‌گرایی امری جائز شمرده شود کودک از همان ابتدای تولد با گرایش جنسی به نام همجنس‌گرایی روبرو است، دیگر قبح و زشتی آن برای کودک تدبیر نمی‌شود، به مرور زمان همجنس‌گرایی در نزد فرد یک هنجار به حساب آمده و دست به برقراری رابطه جنسی با همجنس خود می‌شود و حتی اگر فرد در جامعه‌ای تربیت و زندگی می‌کند که، همجنس‌گرایی یک ناپهنجاری به حساب می‌آید، فرد به علت همنشینی با افراد منحرف و دوستان نالایق دچار این گرایش جنسی خواهد شد.^۲

ج) تاثیر دوستان و همسالان بر رفتار جنسی جوان

با شروع بلوغ جنسی مسائل تازه‌ای برای نوجوان و جوان مطرح می‌شود. چندان فرقی نمی‌کند که این مسائل به صورت سوال باشد یا به شکلی دیگر؛ او تا آنجا که می‌تواند و منعی نمی‌بیند، به دنبال رفع نیازهای جنسی خود می‌رود. ممکن است با طرح یک سوال و شنیدن جواب آن به خواسته خود برسد و یا با گفتن یک جمله در قالب شوخی و مزاح جنسی و غیره به مطلوب خود دست یابد. در اینجا نوجوان و جوان در کنار دوستان و همسالان خود که نیاز مشترکی دارند به راحتی اظهار عقیده می‌کند و به قول معروف حرف دل خود را می‌زند: «مهم‌ترین منبع اطلاعات در امور جنسی در درجه اول دوستان و در درجه دوم کتاب است. پدر و مادر نقش ناچیزی دارند.»^۳ در اینجا نقش دوستان

۱. ثابت، تربیت جنسی در اسلام، ص ۱۰۸.

۲. نجفی، مجله علمی تخصصی علوم انسانی و اسلامی، ص ۲۰.

۳. ثابت، همان، ص ۱۰۹.

خوب و با ایمان از دوستان فاسد و بی‌دین در مورد برخورد با رفتارهای جنسی نوجوان و جوان، از هم متمایز می‌شود.

اریکس معتقد است افرادی که ارزش کمتری برای خود قائل اند بیشتر از دیگران آسیب پذیرند و نسبت به انتقال، خود را آسیب پذیر نشان می‌دهند؛ از عقیده دیگران نسبت به خود نگرانند. [و] از عدم پیشرفت در وظایف خود دگرگون می‌شوند.^۱

با توجه به اینکه افراد منزوی بیشتر در خطر آلودگی جنسی به خصوص خود ارضایی قرار دارند، دوستان ناباب که از اسرار و خواسته‌های دوست نوجوان و جوان خود خبر دارند، زمینه آلودگی جنسی نوجوان و جوان را فراهم می‌کنند.

نتیجه گیری

همجنس گرایی یکی از گرایش‌های جنسی است که با توجه به گرایش انسان از دیرباز به این نوع ارتباط جنسی از سوی فرهنگ‌ها، باورها، ادیان و مکاتب عقیدتی کهن و امروزی مورد تایید و توجه و همچنین مورد مذمت و نکوهش قرار گرفته است و همانطور که از آیات و روایات مشخص می‌باشد تمامی ادیان توحیدی و اکثر ادیان غیر توحیدی با رسالت رساندن انسان به جایگاه حقیقی‌اش به ارائه برنامه و دستورات دینی پرداخته و سعی بر این دارند حد الامکان انسان را از رذایل اخلاقی دور کرده و فضائل اخلاقی را ملکه رفتاری انسان قرار دهند. لذا در برقراری روابط جنسی ازدواج را محوریت قرار داده و گرایش‌های همچون همجنس‌گرایی را از آن جهت که اولاً: خارج از زوجیت نر و مادگی بوده؛ و ثانیاً: خارج از قالب ازدواج طبیعی می‌باشد نفی کرده و آن را گناهی بزرگ و نابخشودنی معرفی می‌کند؛ و مجازات‌های سخت و سنگینی همچون مرگ را برای همجنس‌گرایان در نظر می‌گیرد. عوامل فردی: همچون عوامل ژنتیک همجنس‌خواهی، هورمون عصب‌شناسی، تفاوت در مغز، هورمون‌های جنینی. و از عوامل اجتماعی: ازدواج نکردن و یا عدم ارضای صحیح در قالب ازدواج، عوامل محیطی-اجتماعی، تاثیر دوستان و همسالان بر رفتار جنسی نوجوان و جوان، موجب گرایش جوانان به همجنس‌گرایی می‌گردد؛ که می‌توان از طریق آگاهی‌دادن و بیان آثار و فواید

۱. همان.

آموزش صحیح جنسی که آموزش جنسی آثار سوئی به دنبال دارد، پس روی آوردن به آموزش جنسی این فایده را دارد که جلوی مشکلات را می‌گیرد و آثار مثبتی در پی خواهد داشت.

منابع

*قرآن کریم، ترجمه الهی قمشه ای.

۱. آقابابایی، مهدی، دانستنی های علمی پیرامون قاعدگی، همجنس‌گرایی و همجنس‌بازی و استمناء، اصفهان: نشر نور الحیات، ۱۳۹۸.

۲. ابن بابویه، محمد بن علی، من لا یحضره الفقیه، ترجمه: علی اکبر و محمد جواد غفاری و صدر بلاغی، محقق/مصحح: علی اکبر غفاری، تهران: نشر صدوق، ۱۳۶۷ ش.

۳. تحقیق مؤسسه آل البيت عليهم السلام لاحیاء التراث، امام رضا (علیه السلام)، الفقه المنسوب للامام الرضا (علیه السلام)، ج ۱، چاپ اول، مشهد: مؤسسه آل البيت (علیهم السلام)، ۱۴۰۶ ق.

۴. برگ، اتوکلاين، روانشناس اجتماعی، مترجم علی محمد کاروان، ج ۱، تهران: نشر اندیشه، ۱۳۷۰.

۵. بروجردي، آقا حسين، منابع فقه شيعه، ترجمه جامع أحاديث الشيعة، مترجم: عده‌ای از فضلاء، محقق/مصحح: جمعی از فضلاء، چاپ اول، تهران: انتشارات فرهنگ سبز، ۱۳۸۶ ق.

۶. ثابت، حافظ، تربیت جنسی در اسلام، چاپ ششم، قم: مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (رحمه الله علیه)، ۱۳۹۶.

۷. حرعاملی، محمد بن حسن، فصول المهمه فی الاصول الاثمه، ج ۳، بی‌جا، مؤسسه معارف اسلامی امام رضا (ع)، ۱۳۷۶.

۸. _____، وسائل الشيعه، ج ۲۰، قم: نشر مؤسسه ال البيت (ع) الاحیاء التراث، ۱۳۷۴.

۹. خدا بخش، روشنگر؛ زهره خسروی؛ آزاده نعمتی، مروری بر عوامل اثر گذار بر گرایش جنسی انسان، دوره دوم، ش ۸، ۱۳۸۹.

۱۰. صدری افشار، غلامحسین؛ نسرین و نسترن حکمی، فرهنگ معاصر، فرهنگ نامه فارسی،
واژگان و اعلان، ج ۳، تدوین واحد پژوهش، سال ۱۳۸۹.
۱۱. طباطبایی، محمد حسین، تفسیر المیزان، ج ۱۵، ترجمه سیدمحمد باقر موسوی همدانی،
تهران: دارالکتب الاسلامیه، ۱۳۷۵.
۱۲. کلینی، محمد بن یعقوب، الکافی، ترجمه: حسین استاد ولی. ج ۵، نوبت چاپ ۲، نشر دارالثقلین،
۱۳۹۱.
۱۳. مجلسی، محمد باقر، بحارالانوار، ج ۱۰۰، بیروت: نشر دارالاحیاء التراث العربی، ۱۳۶۲.
۱۴. وکیلی، شروین، همجنس گرایی تحلیلی در جامعه شناسی تکاملی، انتشارات داخلی موسسه
فرهنگی خورشید راگا، ۱۳۹۴.
۱۵. بشارت، محمد، آریا گلستانی پور، مسعود غلامی لواسانی، «مقایسه همجنس گرایان و دگر
جنس گرایان بر اساس ویژگی های شخصیتی»، پیوندهای والدینی و سطوح سلامت روانی، دریافت:
۹۸/۱/۲۸، پذیرش نهایی: ۹۸/۴/۲۹.
۱۶. جبل عاملی، فرشته، «بررسی و تحلیل همجنس گرایی از منظر روانشناسی»، تاریخ دریافت
۱۴۰۱/۱۱/۱۵، تاریخ تصویب ۱۴۰۱/۵/۱۲.
۱۷. جعفری ملکی، سیده زهرا، سید مهدی صالحی، «اقدامات و تدابیر آموزشی_تربیتی در پیشگیری
از ترویج همجنس گرایی»، تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۸/۳، تاریخ پذیرش ۱۴۰۱/۱۰/۲۰.
۱۸. نجفی، علی، «سیاست جنایی جمهوری اسلامی ایران در قبال همجنس گرایی در پرتو بسترها»،
مجله علمی تخصصی علوم انسانی و اسلامی، هزاره سوم، دوره ۷، ش ۳، ۱۴۰۲.